

Problém

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2003](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2003](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 4. 5. 2003

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 4. 5. 2003

Problém

Pochopený (nahlédnutý) problém je jako štít, kterým se ve své mysli bráníme neprůhlednosti a chaosu, který nás ničí, protože ničemu nerozumíme. Pochopení, v čem je problém, nám dovoluje z chaosu jakoby vykrojit nejen to, čemu už rozumíme (protože jsme tomu porozuměli již předtím), ale také to, co nadále zůstává neprůhledné, ale nejeví se nám už jen jako něco iritujícího a omračujícího, ale jako něco už částečně uchopeného, možná dokonce spoutaného. Pochopení problému je něco jako položení otázky: musíme něco vědět, protože kdybychom nevěděli nic, nemůžeme ani položit otázku, ani pochopit a formulovat problém. Ale kdybychom věděli vše, pak bychom neměli, nač se tázat tak to viděl už Sókratés). Ovšem důležité je vědět, že ono částečné vědění, které nám dovoluje se tázat (a které nám dovoluje pochopit problém), má ještě další významnou funkci vedle toho, že nám dovoluje se tázat: dovoluje nám se alespoň částečně ubránit onomu ničivému, rozkladnému dojmu (zážitku) neprůhlednosti a chaotičnosti, jenž na nás doléhá. Otázka není jen prvním krokem k poznání, ale ještě dříve je usebráním odvahy a hned potom dalším odvážným krokem vstříc chaosu, z něhož si chceme vystříhovat a vykrajovat kontury, jimiž chaos a jeho bezbřehost, „okolovitost“ začínáme zvládat (ve smyslu: zbavovat jej oné drtivé a ničivé neprůhlednosti).

(Písek, 030504-3.)